

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Strömmer, Juho

Title: Väitöskirjarahoituksen katkonaisuus vie huomion pois oleellisesta

Year: 2017

Version:

Please cite the original version:

Strömmer, J. (2017, 19.1.2017). Väitöskirjarahoituksen katkonaisuus vie huomion pois oleellisesta. Tiedeblogi. <https://www.jyu.fi/blogit/tiedeblogi/strommer>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Juho Strömmer: Väitöskirjarahoituksen katkonaisuus vie huomion pois oleellisesta

Juho Strömmer, kuvaaja Petteri Kivimäki

”Suosittelen lämpimästi! Se on monipuolista, vapaata ja haastavaa työtä, jota saa tehdä ajattelusta kiinnostuneiden ja uteliaiden ihmisten kanssa. Lisäksi käteen jää vielä tohtorin tutkinto, josta tuskin on haittaakaan tulevaisuudessa, vaikka akateeminen ura ei tuntuisikaan oikealta.”

Näin olen vastannut toistuvasti, kun mielipidettäni jatko-opintojen kannattavuudesta on kysely. Olen ollut innoissani sopivan työuran löytymisestä, mutta positiivinen suhtautumiseni on pitkälti myös nelivuotisen työsuhteen takaaman työrauhan sekä innostavan ohjauksen ja tutkimusryhmän ansiota.

Väitöskirjatutkijan rahoitus on usein yliopiston ulkopuolisen rahoituksen varassa ja yhä useammin työ jää kesken rahoituksen puutteen vuoksi. Väitöksen aloittamiseksi tarkoitetut tiedekuntien apurahatkaan eivät ole tae siitä, että rahoitus järjestetään tavalla tai toisella neljäksi vuodeksi. Epävarmuus jatkuvuudesta voi olla aloittavalle jatko-opiskelijalle ikävä yllätys. Tiedekuntien yhdistymisen myötä tohtorikoulutuksen rahoitusta on järjestetty uudelleen. Murrosvaiheessa kymmenet väitöskirjatutkijat saattavat joutua jättämään työnsä kesken rahoituksen puutteen vuoksi.

Olen pannut merkille, että kahvi- ja lounaskeskustelujen aiheet pyörivät usein rahoitusmahdollisuuksien ympärillä tieteellisten kysymysten sijaan. Kun vahingossa talousdiskurssi valtaa tästäkin blogikirjoituksesta puolet, vaikka tarkoitukseni on kirjoittaa kokemuksistani väitöskirjatutkijana. Rahoitushakemusten kirjoittaminen on toki tärkeä taito akateemisessa työssä, mutta ihanne olisi, että väitöskirjatutkija voisi keskittyä uusien taitojen ja tieteellisen ajattelun kehittämiseen. Se olisi eduksi koko yliopistoyhteisölle – tämän päivän väitöskirjatutkijat ovat tulevaisuuden professoreita, lehtoreita ja rehtoreita.

Työskentelyolosuhteiden jatkuvuus vaikuttaa myös tohtorien työllistymiseen. Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2016 julkaiseman raportin mukaan jatkotutkinnon nopea suorittaminen ei

edistä työllistymistä. Sen sijaan apurahalla tohtoriksi opiskelevilla on heikkomat työllistymismahdollisuudet kuin useavuotisen työsuhteen turvin opiskelevilla.

Myös apurahatutkijoiden osallistamiseen työyhteisössä tulisi kiinnittää huomiota. Työsuhteessa väitöskirjatutkija on osa työyhteisöä, mutta apurahatutkijalle verkostoituminen yliopiston ja oman oppiaineen sisällä vaatii enemmän omaa aktiivisuutta. Esimerkiksi työpisteen järjestyminen tai kielikeskuksen henkilökuntakursseille osallistuminen ei ole itsestäänselvyys.

Oma polkuni väitöskirjatutkijana on ollut monella mittapuulla ihanteellinen. Olen vetänyt omaa tutkimushankettani, ollut mukana väitöskirjatyöni ulkopuolisissa projekteissa, ollut tutkimusvaihdossa Xi'anissa ja Cambridgessa, verkostoitunut yliopistomme sisällä, ohjannut opiskelijoita ja saanut käyttää työaikaani uusien menetelmien sekä kirjoittamisen ja tieteen popularisoinnin opiskeluun. Tämä on ollut mahdollista, sillä minun ei ole tarvinnut käyttää valtaosaa työajastani rahoituksen suunnitteluun. Neljän vuoden aikatavoite on kohdallani ylittynyt eikä julkaisuluettelossani ole kehumista, mutta olen luottavainen sen suhteen, että tulevaisuudessa uhraus maksaa itsensä takaisin.

En ole muuttanut kantaani jatko-opintojen kannattavuudesta, mutta toivoisin, että nyt väitöskirjatutkimustaan aloittavat voisivat käyttää enemmän aikaansa uteliaisuudelle ja syvälliselle tieteelliselle keskustelulle ja jättää rahoituksen ympärillä pyörivän keskustelun vähemmälle huomiolle. On yliopiston edun mukaista, että innostuneet ja tutkimustyöhön soveltuvat ihmiset voivat jatkaa työtänsä väitöskirjan jälkeen – tai ainakin sen valmistumiseen saakka – eivätkä karkaa vakaamman urapolun perässä akatemian ulkopuolelle, niin kuin nyt on vaarana käydä.

Juho Strömmer, tohtorikoulutettava, psykologian laitos, 19.1.2017

URN:NBN:fi:ju-201612084986